

[Chr. Ernst Christensen.]

udformet dette Skoleforslag, og det har staaet sin Prøve i de Aar, der er gaaet. Det har i det store og hele, saaledes som ogsaa den ærede forrige Ordfører har understreget det, virket tilfredsstillende, og man ønsker det ikke ændret dernede. Det har, saa vidt som man kan antage, at det kan naas, staaet for den Kritik, der naturligvis maatte komme fra det tyske Mindretal, og det har staaet som et Mønster, man har peget hen til fra Mindretalskongresser i Udlandet.

Den væsentligste Fejl ved den bestaaende Ordning er Udgifternes Fordeling til dette dobbelte Skolevæsen. Den kunde let rettes indenfor den bestaaende Lov og bør rettes snarest muligt, saaledes som det ærede Medlem Hr. Mortensen ogsaa nylig har paapeget, fordi det er et Forhold, vi alle sammen ønsker ændret, og som er uretfærdigt for Befolkningen dernede.

Den bestaaende Ordning er jo fast og ligetil. Der er en Skolekommission for hvert Skoledistrikt, udgaaet af de valgberettigede Kommunemedlemmer og saaledes i nøje Kontakt med Forældrene, hvis Indflydelse er og har været afgørende. Der er en handle-dygtig og mobil Skoledirektion, bestaaende af Amtmand, Amtsskolekonsulent og et valgt Medlem, og jeg maa sige med Henblik paa det, vi har, og det, vi muligt har i Vente, at vi bytter ikke vore Skolekommissioner med Forældreraad og Skolenævn, ogsaa fordi vi mener, at det kommunale Element vil faa et Overtag over Forældrene, som vi ikke ønsker. Og saa ønsker vi ogsaa af et godt Hjerte vore Skolekonsulenter et langt Liv, at vi maa slide dem med Sundhed i mange Aar, for det er jo Meningen, at de skal slides op. Jeg tror altsaa ikke, at Vedtagelsen af dette Lovforslag i nogen Maade hos os dernede i de sønderjydske Landsdele vil blive betragtet som et Fremskridt fra det, vi har.

Det fremsatte Lovforslag omhandler jo rene Mindretalsforhold og adskiller sig her ikke i udpræget Grad fra bestaaende Lov eller herskende Praksis, og jeg anerkender, at den højtærede Undervisningsminister har søgt at imødekomme forskellige Ønsker, der har været fremme under Debatten om det sønderjydske Skolevæsen ogsaa fra Mindretallets Side.

Bestemmelsen i § 2 angaar Uddannelse af Lærere til de tyske Folkeskoler. Personer, der har bestaaet Lærereksamen ved et tysk Seminarium, kan ansættes ved tyske Skoler eller Skoleafdelinger, naar de har dansk Indfødsret og i øvrigt har aflagt en Tillægs-

prøve i Dansk. Denne Bestemmelse svarer ret nøje til den bestaaende Praksis. Dog maa vistnok Ordet „Seminarium“ ændres til „pædagogisk Akademi“, thi saa vidt jeg ved, eksisterer der nu ingen Seminarier i Tyskland, de har skullet have et finere Navn: men „pædagogiske Akademister“ bliver jo ikke finere end Seminarister, selv om de ikke altid har været lige højt anskrevet.

§ 4 er Sikkerhedsparagraffen for Mindretallet, den er fremsat ret uændret fra den nugældende Lov. Denne Mindretallets Sikkerhedsparagraf har været saa god og alsidig underbygget, at den ikke trænger til nogen nævneværdig Ændring, men Forslagets Bestemmelse om, at det skal være 20 pCt. af de Beboere, der har eller vil faa Stemmeret til Forældreraadet, altsaa med andre Ord Forældre, der har ukonfirmerede Børn, i Stedet for som nu 20 pCt. af de kommunale Vælgere, vil maaske kunne medføre, at Kredsen af de valgberettigede indsnævres noget. Det kan i smaa Skoledistrikter blive en ret faatallig Kreds, der kommer til at afgøre, om der skal oprettes en tysk Skoleafdeling. Det er muligt, at det ikke vil medføre større Ændringer, men det er altsaa en Bestemmelse, som vi nøjere maa overveje.

Bestemmelsen i § 4, 3die Stykke, der giver Adgang til at oprette Samleklasser, hvori Kommunen ifølge § 6, 3die Stykke, Udgiftsparagraffen, er forpligtet til at modtage Børn fra forskellige Kommuner, har vi jo haft før. Bestemmelsen har aldrig haft større Betydning undtagen omkring Byerne, men den kan nu ved den foreslaaede nye Tilskudsordning faa en større Udstrækning, der muligvis kan medvirke til, at de kommunale Rammer udvides lovlig stærkt.

Vi kan give § 6 vor fulde Tilslutning. Efter den bestaaende Lov kunde Staten — og Staten har gjort det — yde ekstraordinært Tilskud til Dækning af Udgifter, der var opstaaet ved det dobbelte Skolevæsen. Der er ydet Tilskud til Bygningers Opførelse, som vi allerede har hørt, og 75 pCt. af Grundlønnen til de nyoprettede Embeder ifølge Mindretalsskoleordningen, men alligevel var det en følelig Merbelastning for disse Kommuner.

Vi har altid hævdet, at det dobbelte Skolevæsen, Mindretalsskolevæsenet, maatte være en Statsopgave, og at Staten bør bære Udgifterne. Staten kan nu efter § 6, som før, yde et ekstraordinært Tilskud til Dækning af de øgede Udgifter, og hvis Delingen efter 5 Aar opretholdes, overtager Staten den fulde Udgift. Ligesom det ærede Med-